

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مستطابق

۱۳۲۶

اخطار :

مسئله مزه موافق آثار جدیده مع المنونیه
قبول او انورد

درج ابدیه بن آثار اعاده او انواز

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و باطخاصه کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشورته اسلامیه در بحث ایام و هفته در نشر انور.

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۹	فرائق

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

در دنجی جلد

۱۷ جمادی الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۱۳ مایس ۳۲۶

عدد : ۹۰

تعصب اسلامی

معناى حقبةىسى

حقایق

اسرار انکیز بر قوه قاهره نك سوق و تحریک کله ، بشریت متحیرده ، مجرای تکامل مستمرینی هیچ سنده لیه رك تعقیب ایتمکده در . و کائناتی ظاهراً اداره ای دن فعالیت مبدله و محوله لردن مرکب مجموعه بی پایان ایچنده کندیسنه ترتب ای دن معما کبی بروظیفه بی ده توکنمز بر همت و غیرت موهوبه ایله ایفا ایلمکده در .

ضمیر بشر ، برغایه مجهوله یه لخواغری وقوع بولان شو جریان سریع اوکنده بیهوده متحیر اولور . نوعاً ید اختی ارنده اولیه رق اعمار و اثمار ایتمکده اولدینی بوجرم سماویده بولنسنده کی حکمتی ادراک ایچون بی سود متفکر بولور . کنسندی مقدراتی اداره ای دن لایتغیر قوانینک تنوع بی نهایتی آنک حوصله ادراکنه صیغما دینی کبی ، بتون وقوف و عرفان بشر ، کندیسنه انجق اشخاص واقوام اوزرنده آتاری تجلی ای دن بر « قدر » بشریتکده منقاد اولدینی جملاً ارانه و اثبات ایدر .

تاریخ ، نهایت الامر ، بوقوانین دائمه نك توافق ایتمدی ترکیاتدن متولد برسلسله احوال و وقایع دکلیدر ؟ تاریخ ، انسان ایچون ، بعدالوقوع آثارندن استدلال اولنان ، و انجق اوزمان حس تجسس فطری بی ارضا ایچون ایضاح و تفسیرینه چالیشیلان بر سلسله متصله مقدراتدن بشقه بر شمیمیدر ؟

شرقی غربدن آیران تضاد بی امان و خصومت غرضکارانه بی - که بالنتیجه نوع بشرک انبساط طبیعیه بر صورت مشؤمه ده تأثیر بونی بر چوق عصرلر تأخیر ایتمشدر - قبل الوقوع کیم دراک ایده بیلیردی ! بونکله برابر ، بشرک اخوت و یکو جودیسی فکری نك ناشر و مروجی اولان بومسلمان شرق ، نور بمعرفت محصولدارینی هنوز دور وحشته بولنان اوخرستیان غربیه بول بول نشر ایتمش و مدنیت غربیه نك انکشاف و انبساطه بیوک بر قوتله خدمت ایلمش ایدی .

بناءً علیه ، درجه ادراک و تمیز بشر نقطه نظرندن باقیلجه ، مدنیتک ، دائماً اشکال اخیرده سنده متجلی اوله رق برندن دیکرینه انتقال ایتمدی شواکی قسم بشر آراسنده ، شرقک بوطور و حرکت منعمانه سی ، متمتع الانحلال و متعدد الاشکال مناسباتی و اشتراک تصورات و حسیاتی تأسیس و تولید ایده چکدی !

فقط حکم قدر بونک خلافتده ظهور ایدرک غربک او آرائق متعصب و خرسیتیان بر هیئت رهبانیه نك تحکمی آلتنه بولنسنی ایجاب ایتمیرمش ایدی . اوله بر هیئت که ، بیوک برغیت و افراط ایله مدانی بولندینی بر دینک عقیده سنک بتون حکم و نفوذینی محافظه ایچون اداره روحانیه سنه کندیسنی تودیع ایتمش اولان وجدانلری نور معرفتدن محروم براقق خصوصنده اصلا تردد ایتمزدی .

قدر ، حس اخوت و یکو جودی نك تزه و انکشاف ایده چکی

ایشته مرحومدن نه زمان بحث اولنسه « علمنه ، فضله ، سیاستنه سوز یوقسه ده مع التأسف ملحد ایدی ، نبوته اینا نمازدی » دیر لر که اکلادان ، دیکله مه دن سویلنان شوسوز لرک نردن چیقیدینی کورولبور .

ایکی خاصیت ایدر باطل و حقی تمیز :

بری تدقیق خبردر ، بری تعمیق نظر .

محمد عاکف

خطبه

-- ۱۲ --

الحمد لله مفيض الرحمة على عباده الصالحين . الحمد لله ضامن النصر للمتمسكين بالدين . الحمد لله مجدد العايبه لاهل العنايه باليقين . الحمد لله في جميع الدهور والاقوات . اشهد ان لا اله سواه على العرش استوى . و اشهد ان سيدنا محمدا ما ضل عن الحق وما غوى . اللهم صل وسلم على هذا النبي الذي حوى ما حوى . و على آله و صحبه اهل الخيرات والبركات . « اما بعد فيا بني آدم » مضى على احوالك من هذا العام محرم و صفر . و تلاها الربيعان بما هو ادهى و امر . و ها هو شهر جمادى الاولى بين يديك حضر . فعلى اى شئ عزمت يا صاحب النيات . ان كنت حقيقة ممن اعتبر بالكلام الماضى وتأثر . ان كنت حقيقة ممن تأسف على سوء الحال و تحسر . ان كنت حقيقة ممن جرى فيه دم الايمان و تحدر . فقل رب تبت ندمت على ما فات . يمضى العمر علما فعاما والغرور فيك قائم . يمضى العام شهرا فشهره وانت للفجور ملازم . يسمعك الخطيب خطبا فيخطبا وانت في هواك هائم . تلفتك الحوادث الى اليقظة وانت لا انتباه ولا التفات .

جفوت الشرع و لا باعث الاحب العصيان . هجرت الدين و لا ذنب الا انه دين الديان . تركت السنة و لا داعى الا متابعة الشيطان . ملت لتقليد الفواة و الحب يعمى عن السيئات . هل فى الشرع شئ لم يأت على هواك . هل دين الاسلام من ضمن عداك . هل من شروط الادب ان تعصى مولاك . هل من التمدن ترك الواجبات . الغيبة و النميمة و الحسد و الحقد من مساويك و انت تنفيها . العجب و الكبر و الغرور و الفجور من امراضك و انت لا تدوايها . الكسل و الفشل و الجبن و اعمار صفات عرفت بها و لا تخليها . فيك ما فيك فيك اسوأ الصفات . اذا كنت تعادى مولاك بالعصيان فهل الكافر بالطاعة يوالى . اذا كنت لم تعمل بالشرع فهل يعمل به العدو المتغالى . اذا كنت لم تخش ربك فهل يخشاك ربك المتغالى . اذا كنت على المنكرات فمن ينهى عن المنكرات . قل رب اهدنى و لا تخزنى يوم الساعة . قل رب اهدنى و اصلح الافراد و الجماعه . قل رب اهدنى و اتق الله فى جميع الحالات .

روى البخارى عن ابى هريرة قال قال رسول الله « ص » كل امتى يدخلون الجنة الا من ابى قيل ومن ابى قال من اطاعنى دخل الجنة ومن عصىنى فقد ابى « صدق رسول الله » .

على شيخ العرب

بریده چنین بر رقابت دینیه نك تخم تضاد و نزاعی زرع ایتسی ایجاب
ایتدیردی .

اشته بویله جه مدینت غربیه اویله بر محیطده تشکل ایتدی که، اشبو
محیطك سویه معنویه سی بك دون ایدی . هر درلو تأثیرات رهبانیه دن
آزاده اولان و مسلك انسانیتکارانه حقنده کی ادراك علویله کندیله رینه
سماحت و علو جناب کبی حسیات کزیدی بختش ایتش بولنان اقوام
شرقیه نك سویه سندن بك آشغی ایدی . مدینت غربیه، ادراك واستعداد
فطری ابتدائی دن بشقه بر شیئه مالک اولمیان اقوامك گرفتار اولدق قری
مخاربات دینیه دن متولد عداوت و منافرت لوله تغدی ایدر ، و بالتیجه
اساساً مادی اولان بر شکل و صفت طاقنه رق صریحاً تجاوز و تضیقه
مستند بر فکر دن استظهار ایدردی .

بوکا بناء ، قدر ، جهانی تنویر ایتك وظیفه سنی بوکرده اورویا به
توجیه ایدنجه ، روما ایمرطور لغنك انقاضی قاپیشان بار بار لرك اخلاف
و انقباضدن عبارت اولان رؤسای جسمانیه سنك حسیات اغصاب
و اعتسافنه ، و رؤسای روحانیه سنك دین نام و حسابنه ، احتسافات
عداوتکارانه سنه رواج و یرمك ایچون ، اورویانك بقیه جهان قارشی
تفوق موقتدن استفاده ایتسنه ، و بوقیه بی ظلمت ایچنده بر ایتسنه
حیرت ایتاملیدر .

اورویا دودست تجاوزی عالم اسلام دن دها اوزا قله قدر صالیدی .
واقصای شرق بودی و تپرست اقسامنی ده بود ارنك داخلنه آلدی .
وراست کلیدی یرده کی صالح و راحتی اخلاص و عصر لرحه سعی و غیرنك
ثمره سیله بر چوق مدنیات سابقه نك تأسیس ایتش اولدینی موازنه
سیاسیه و اجتماعیه لری دوچار اضمحلال ایلدی .

فقط قرب و جوار حسیله بوتجاوزات غربیه دنك متضرر اولان
قسم ، شرق قدر . شرق هم مسلمان ، همده پارلاق بر مدینتک تولید
وادخار ایتدیکی لایم ثروت و سامانه نکهبان ایدی . بوسیلله ، همه حال
کرك خرسیتان کلیساسنك صواعقی ، کرکسه غربك بارون لریله محارب
سوریلرینك حس طمعنی جذب و تحریک ایتکه محکوم ایدی .

صلیب محارباتی بلا فاصله تعاقب ایتدی . موجودیتی تحت تهدیده
قالان عالم اسلام ، بتون غیرتی متجاوزینك طرد و دفع ایدلمسی
نقطه سنه حصر و صرف ایلدی . ممالکنی تخریب ایدن بوتمز توکنمز
محارباتک احتیاجاتنه مدار اولمه حصر انظار و افکار ایدرک بر آراق
بشقه هر شیئه قارشی لاقید قالدی . اشبو محاربات ، مسلمانلره بالضروره
حکمدار لرینه قارشی بر اطاعت مطلقه حسنی القا ایتشدر که ، بونفوذ
واققدار ، کیفی بر شکل آلق و رفته رفته علی العمیا بر استمداده قدر
واره قی خصوصنده بك کجیکمامشدر .

اشته بوضورتاه شرق ، شهراه تکاملده گذران اولدینی بر حال
اجتماعی و سیاسی به بتکرار عودت ایچون غرب طرفدن جبر و تضیق
ایدلمش اولدی . شرقک صولت عقایدیه و تمدنیه سی سرعنی ضایع
ایدرک عاقبت بالکلیه طوردی .

غربایلرک ایقاع ایتدکاری لایم تخریبات کندیله رینه قارشی

بالطبع نفرتی جناب ایتشدی . و عاقبت مدینت غربیه انبساطه باشلا یخه
بومدینت شرقیلرک نظر نده دائماً داعی شبهه قالمقدن قورتیله میهرق
اوحوالیدن کان هرشی حقنده جاری اولان رد معامله سنه بوده
اوغراددی .

شرقیلر ، اهل صلیب و رهبان و محابینه باقرق غربی نصل
تخیل ایدیور ایدیسرلر غربیلرک نظر نده دخی - تخریب بلاد اعدا
ایچون کوندریان - مجاهدین شرقی تمثیل ایدیوردی . بر چوق
عصرلر و نسلا امتدادنجه اورویا اذهانی رؤسای روحانیه و جسمانیه سنك
نیه سنك حکایات و محررات کاذبه سی تغلیط ایتدی طوردی .

بوکیدیشه اورویالینك نظر نده مسلم ، بر مخلوق شریر و محقرک
نمونه سی ، و بونك دینی ده (حاشا) بر ایجاد و اختراع مضر صورتنده
کورنمکه باشلادی . بو حال اودرجه به واردی که ، حتی زمانمزده بیله
طبقه عالیه متفکرده دن عد ایدیان بر اورویالی به کوره بر مسلم ، کیم
اولورسه اولسون ، اک علوی تظاهرات و جدانیه سی بیله تحمل
اولمز بر صورتده عدلاً و رسماً سوء تفسیره اوغرادیلله بیان بر مخلوق
دون و کتردر .

واقعا کوریلدور که افکار و تصوراتک تکاملی خرسیتان عقایدینی
سقوط تدریجی به اوغرا تدریجی حالده بیله بونفرت متوارنه نك آنجق
شکلنی دکندیره بیلمشدر . فقط عداوت دینیه نك ضایع ایتدیکی
شدت و کثافتی ، - اذهانی تدریجاً استیلا و عاقبت بالکلیه رام ایتمکه
اولان مفرط بر حس مادیاتپرستی سایه سنده تکون ایدن - آرزوی تحکم
و انتفاع بالغاً ماباغ تعویض و تضمین ایتمکه در .

خلاصه ، اگر اورویانك حسیات احترامکارانه سننده ، دین
اغورینه جان و یرن شهید (!) اشغال ایتدیکی موقع احترامی قطعات
مجهوله ارض کاشفلرینه ترک ایتش ایسه . و وقایع کونا کونا ارقه سننده
قوشان متکبر ، یغما کر ، خونخوار ، سرسری شوالیله کر وهنه
زمره معمرین دینان منفعتپرستلر خلف اولمش ایسه ؛ بتون بوتحولات
متعاقبه ، شرق ایله غربی یکدیگر کندن تبعید ایدن عداوت قدیمه نك
اکتسا ایتدیکی اشکال مختلفه دن بشقه برشی دکندر .

واقعا شرق ، بعدما صلیب نامنه بر هجومه معروض اولدور . فقط
هر حالده مدینت و بشریت مترقیه نامنه (!) و قوعبولان تجاوزاتندن ده
آزاده قالمیور . بر مسلمان ، آرق اصول عتیقه و جهله اشکنجه ، احراق
و بردار ایدمیور . لیکن اورویالینك انتفاعنه صالح بریوک حیواننه
لایق معامله دن بشقه برشی ده کورمیور .

زمانمزده بر مسلماننه - ستر و اخفا کلفتندن بیله وارسته اوله رق -
بر نظر استحقار و استخفاف عطف ایدلمسنه سبب تشکیل ایدن ماده ،
اوائلده اولدینی کبی ، انک سر تیشی ادرا کدن طبعاً و فطراً قاصر
اولمی دکندر . فقط کندی دینه حالا اتباع و محبت ایلمی در .

طریق تمسندنه بوکون رهبر اولان اقوامک کندی دینلرینه
قارشی لاقید اولملری حسیله ، ترقیات فکر بشرک حسیات دینیه بی
الحا ایتسی لازم کله جکی طرزنده بر ظن و استتخراجه ، اورویالیرک

افکاری تمایل ایدیور. بوطن واستخراجہ بناء یکرمنجی عصرده بیله مصون ومحفوظ قالمش اولان دیانت اسلامیه، دها طوغریسی مسلمانلرک دینلرینه صورت ودرجه ارتباط و تمسکری، کویا اقوام اسلامیه نك خرسیتیانلر درجه سنده تکامل و تکمله استعدادلرینه غیر قابل رد و جرح - بربرهان فنی اولمق اوزره کوستریلور. اشته بوطنیاته، بو استخراجاته بناء درکه، خرسیتیانلر، کندی رجحان و تقوق طبعیلرینی ادنا ایتمکه برابر، بزده برنوع مخصوصه منتسب بر مخلوق دوپا معامله سی ایدیورلر.

بشرك قابلیت تکمل و صورت تکاملی کنیدیسی مطلقا دینسزلکه سوق ایده جکنه دائر اولان بو ادعای غریب عجبا نهیه مستنددر؟ اوله بیلیرکه خرسیتیانلق شمدیکی غایه خیالییه توافقی ایدیور. فقط بوندن طولایی بشر نیچون دینسز اولسون؟ بویله بر حال خصوصیدن بو درجه عمومی بر حکم و نتیجه استخراج ایتک، بر خطای عظیمی ارتکاب ایلکدر. باخصوص، تکامل بشرك هیچ بردوره سنده بو ادعایی تأیید ایده جک هیچ بر حادثه یه تصادف ایدلما مشدره. بالعکس کوریرزکه، نوع بشرك تدینی کیفیتی علم و عرفانیله مناسب اوله رق انبساط وانتشار ایتمکده در. حتی بزده معلوم اولان و اولیان مذاهک متعاقباً و متسلسلاً ظهور وانکشافی، انسانک بو طرزده کی خاصه تعقل و تفکرندن منبعث اولسه کر کدر. تاریخ بشر، ادیان ایله افکار آراسنده، یعنی انسانک طرز تعقل و تفکری ایله صورت تدینی آراسنده دائمی بر مناسبت و ارتباط نك وجودینی اثبات ایدر. بر درجه ده که، سرنمای ظهور اولان بالمله ادیان و مذاهبه اطلاع کسب ایتمکلکمز ممکن اولسه ایدی، نوعمزک اوائل احوالندن بو کونه قدر صورت تکاملنی خطوه بخطوه تعقیب ایده بیلیمکلکمز قابل اولوردی.

مع هذا، زمانمزه عالمده مشهود اولان تحولات اعتقادیه، - که خرسیتیانلغ سقوط تدریجیسی صورتنده تظاهر ایتمکده در - بو حقیقت تاریخیه نك دلیل و برهانیدر. خرسیتیانلغده کی تثلیث اعتقادی نك، حرارتی ضایع ایدرک تدریجاً صنومسی، ساده جه اوروپا اقوامنك بعض طبقه اتنده حکم فرما اولان مبالاسزلغه، قیدسزلغه محمول اولوب، بلکه حریت، مساوات، و تکاملندن عبارت اولان ششو طرز دیکرده کی تثلیثک وجدان زمانه ده او یانیدر دینی اعتقاد آتی استخلاف ایتش اولسه کر کدر.

بو ایکی اعتقاده کی موضوعک تبدل ایتسیله کافه نوع بشرك دینسزلکده قرار قیله جغه نهدن حکم ایدلسون؟ بو کون فته مستند اوله رق تأسسی ادعا اولنان حقیقیون و مادیون مساکلر نده بعض کیمسه لارک وجودینه ذاهب اولدینی خواص و خصایصه اعتقادلری، و بونک تولید ایتدیکی مجموعه معتقداته اعتمادلری، هر حالده خرسیتیانلغ کنیدیلرینه تلقین ایتدیکی عقیده یه قارشق اقدمجه حس ایتدکری جدیدت و صمیمیت درجه سنی حائزدر.

هیچ شبهه یوق که، خرسیتیان رهبانی تقوقنی ضایع ایتمکده در.

فقط بو ضیاع، قوانین شناسان و متفکرین و فلاسفه دن مرکب بر هیئت رهبانیه جدیده نك لهنه و منفعتنه اوله رق و قوعبولیورمی؟ بونلر آیین مذهبلرینی کلیسا کرسیلرینه بدل محافل مختلفه کرسیلر نده و «لابوراتوار» یعنی کیمیاخانه لرده اجرا ایتمکه بونلره، آیین وشعائر مذهبه حسیات و معتقداتی غایب ایتمشلر دینه بیلیرمی؟ حقیقته بو، خرسیتیانلنی استخلاف ایدن بر مذهب جدیددن بشقه برشی دکلدر. اوله بر مذهب که، کنیدیسی تولید ایدن معتقدات و توهماتی ارضا و تأمینه قادر اولدینی مدتجه، عینیه سلفی کبی دوام ایده جکدر. سلفی کبی بونک ده آمال و خیالاتی، یأس و کدوراتی، مدافعینی، معارضینی اوله جکدر. بونک منسیبنی آراسنده بولنه جق اعتقاد و اعتماد مفرطه اصحابی ده، تعصب و معارضه خصوصنده، خرسیتیانلغک مشاهیر اعززه سندن اشاغی قائمه جکدر.

عجبا بشریته فضله بر راحت، بر سعادت نشرو تأمین ایده جکمیدر؟ بونی مستقبل سویلیه جک. فقط بوکا انتظاراً انسال جدیده غریبه یه بر حس امید بخش ایتمشدرکه، اشته هنوز سلفیه بو نقطه دن غلبه چالمقده در.

نه شکل و عنوانده تمثیل ایدر سه ایتسون احوال بشر دائماً تکرر ایدر طورر. بو احوال، فضله جه بر سعادتک تحریسی اندیشه سنده اجمال ایدیله بیلیر. اشته فکر بشری دائماً مشغول ایدن یکانه اندیشه، فعالیتنی تنبیه و تحریک ایدن یکانه غایه بودر. بو غایه بی نهایتیه مهما امکان تقرب ایچون متادیا و سایطک برینی دیکرینه ترجیح ایتدیرن سبب و علت ده بودر.

اوله ایسه، اکر علوم و فنون معقوله نك ترقیاتی، خرسیتیانلق عالمنده جدید مسلك مادیونی، فلاسفه ذوفنونی تولید ایتش، اکر حقیقیون مذهبه طوغری آتیلان هر خطوه انقلاب خرسیتیانلغک فائده و نفوذینی قصر و تحدید ایتش ایسه، بونی، بو حادثه نی، اسلامیتک دین اولمق اعتباریله بردوام اولان نفوذ و اقتدارینک مصونیت و محفوظیتنی بو دین ایله معتقد اولان مسلمینک اقوام خرسیتیانیه درجه سنده تکامل ایده مامش اولملرندن منبعث اولسنه کویا بربرهان صورتنده کورمک مجبور ایتدیمیزی؟

اسلامیتکده سقوط مقدرندن دم اوران فال قیلندن اقوالی بر نظر بی قیدی ایله قارشیلارز. چونکه کوریرزکه بو کهانت، اسلامیتک موضوعی حقنده اقدمجه عریض و عمیق تبعاتله استحضاره حاجت کورمکسزین، اودینه متعلق مباحثاته قارشمق ایچون محفله یا کلاش بر یولدن کیتمکه قالقشمشدر. مشاهده ایدر زکه بو کاهنلر، کنیدیلرینه بلکه معلوم اولان خرسیتیانیت ایله مطلقاً مجهول قالان اسلامیت آره سنده کیفی بر موازات و محاذات تأسیس ایتکی، ارتق مدافعیه سی مشکل و ممتنع بر طاقم مدعیات و احکامی - پک غریب بر حال بی شعوری یه دلالت ایدن اعتدال دم، دها طوغریسی بر جمود ایله - سرد و اتیان ایتک ایچون بر صلاحیت کافیه عد ایدرلر.

شبهه سز بونلرک بو ذهابه اعتمادی، کافه ادیانک بر هدفه متوجه

هر زمان بی حد و پایان اولمش ، شخص معنویمذک نشوونمائی اوزرینه نفوذ و تأثیر قطعیسی بولمش ، والحاصل دین مینمژ تعقل وتفکریمذک جوهرینی تشکیل ایلمشدر . بالنتیجه ، احتیاجات حیات ، انسانه بر خط حرکت تبیین وتکلیف ایتدیجکه ، واستعداد تکمیلی کنیدیسنه بر مجموعه معتقداته اعتقادک احتیاج مبرم دائمیسنی حس ایتدیجکه ، اعتقاد قطعی ومطلق ایله اینانه جعمر یکانه دین ، دین مین اسلامدر . اقوام اسلامیهنک بو کون بولندینی موقع منحطدرکه بو انحطاطک سبب اصلیسوی صورتنده تلقی اینلمک راده لرینه قدر دین اسلامک انظار اغیارده مجهول المقدار قالمسینه سبب اولمشدر .

عالم اسلامده عمومیتی جداً بر غرابت تشکیل ایدن بو انحطاطی دین اسلامه عطف ایتک خصوصنده خرسیتیان یکنظرده معذوردر . چونکه کنیدیسنک ترقی به طوغری سیر وحرکتنده تصادف ایتدیکی یکانه مانع وحائل کلیسایسیدر . مع مافیله بر خرسیتیانده بویله برطن ودهاب نقدر قابل عذر وایضاح اولسه بیله ، ینه اساساً بطلانی بی ریب وکاندر . زیرا ، بو ذهاب اکا خرسیتیانلی تصور وتقیدردن واودینی تجربه سندن طولایی بنفسه تلقین ایدلمشدر . یوقسه اسلامیه دائر معلوماتندن ، ویاخود اقوام اسلامیهنک بو انحطاطی تولید ایدن اسباب حقیقیه و تاریخیه اطلاعندن تحصیل ایتامشدر . بناء علیه ، اقوام مسلمهنک شو حال حاضرینه دین اسلامی سبب عد ایتک ، اک قبا خرافاتدن دهاساسسز واستنادسز بر افسانه در . واو دین مینک (حاشا) نقصانه وعدم کالنه هیچ بر درجه ده برهان تشکیل ایده مز . جمعیات بشریهنک تکمیل وانبساطی توقیف ایدن اسپانی تعیین ایتک قولای برشی دکندر . اقوامک تدنی وانحطاطی ، اکثریای متباین بر طاقم احوال ووقوعاتدن ترکیب ایدن بر سلسله میدیده نک ، و برده بشریتک تکامل عمومیسندن - جمعیات بشریه متعددهنک داخلنده اولسون خارجنده اولسون - تکون ایدن اسباب وعوامل عیدیهنک نتیجه سیدر .

روما ایمپراطور اینک اسباب تدیسینی ، مهما ممکن صحتیه قریب بر صورتده تعیین ایتک ایچون ، ازمنه وامکنه مختلفه مؤرخلرینک سنلرجه شدید بر سعی وغیرتنه حاجت مس ایتمشدر . بونکله برابر بو موضوع ، توکنمک شویله طورسون ، حالا زمانمزده بر منبع بی نهایت تبعات وتدقیقاتدر .

او حالده ، یالکز بر سلطنت موضوع بحث اویوب ، بلکه هر قسمی حد ذاتنده بر سلطنتدن عبارت اولان قوجه بر عالمدن بحث ایدلسی اعتباریله ، عالم اسلامک انحطاطنک اسپانی حقدنه دکرلی بر مطالعه درمیان ایتک ایچون ، بو حسابله نه مقدار سعی وعمله حاجت مس ایده جکدر . حالبوکه مع الاسف ، بو یولده هیچ برشی تجربه ایدلماش ، وحلی بر اهمیت مخصوصه بی حائر اولان بو مسئله بی ، ولوکه جزئیجه تنویر ایچون ، نامنه لایق هیچ بر تدقیق تاریخیه کیریشلما مشدر .

اویله ایسه بو حالیه ، مسلمان شرقک انحطاطی مسئله سی ،

و بر سابقه ایله متنبه اولمشندن « ادیان ، آز چوق فرقلرله سیاندر » کبی بر اعتقاد منتشره اعتقاد ایتلرندن منبعندر . بونلرک نظرنده ، اسلامیت ایله خرسیتیانیتک دین وصف عمومیسلیله موصوف اولسی کیفیت ، هر ایکیسینی یکدیگره قارشیدیرمق ونتیجه حکم وقرارلرینک اصابت ولا یخطیلکنی ادعا ایتک ایچون برسبب کافیدر .

واقعا بو قیلدن غلطات تقدیر وتمیز - یک واسع ومهم معانیله دلالت ایتک محذورینه مالک اولان - تعبیرات جنسیه نک استعمالندن نشأت ایدر . بو تعبیرات ، بزنی ناقصا تعمیملره ، مغفل تشبیهلره سوق ایدر . وبوندن ، طرق ادراک وتمیزیمیزی سد ایدن خطیئات وتشوشات تولد ایدر .

لکن معلومات وتفکرات بشریهنک انبساطی سایه سنده بو تعبیرات کیتدیجکه تبیین وتبیین ایتکده ، وخطیئات متولدینی ازاله ایتک اوزره ، دلالت ایتدیگری اشیا ومواد آراسنده کافی مقدارده بر تفاوت وتفاضل تأسیس ایتکده درلر . بوضورتله « علم » تعبیرینک اقدحجه محاط اولدینی مهمیت وفوق العادهک وخرافاتدن بالتجرد شمیدیکی معناسنده آکلاشلمسی ایچون یک چوق زمان کچمشدر . بو تعبیردن ، اجدادیمذک ذهننه تبادر ایدن معما ایله بزم بو کون اکلا دیغمز معنی آراسنده کی فرق ، ازمنه متقدمه ده کی علم نجوم ایله زمانمزده کی علم هیئت آراسنده کی فرق قدر عظیم اولدینی ، انسان ادراک ایتک ایچون عصرلر کچمشدر .

دین تعبیری ایچونده عینی حادثه تکون ایدیور . بونک معنای اسلامیسوی ایله ادیان ومذاهب سائره موجوده آراسنده همان همان مناسبت بیله قالمشدر .

اسلامیتک نظرنده ، دین قبول ویا عدولی اختیار ، خیالی واعتباری برشی دکندر . دین ؛ کویا آلام بشری تسکین ایتک واسلی آمیز مواعد واهییه وآمال تالیه نامتناهییه ایله بر سعادت متخیله بی تأمین ایتک ایچون اوغراشان ، وتخیلات مافوق الطبیعهنک ساحه عقیقه سنده محبوس قالان مخیله مذک تصورات خطرناکی دکندر .

بلکه اسلام ایچون دین ، بشرک موازنه جسمیه وعقلیه و اخلاقیه سنک منسوب ومرتببط بولندینی اصول وقواعد دائمیه حرمت ومرامات ایتک دیمکدر . اشته بو سایه ده سعادت مطلوبه ، بر خیال اولمقدن قورتیلهرق بر حقیقت اولور . دین دیمک ، بشریتک تکامل مقدرینی سوق واداره ایتک ایچون اسباب ووسایط طبیعیه ومعقوله وعملیهنک تطبیقات متدیه سی دیمکدر . غایه سی ، افراد بشره طریق صلاح وحقیقتده رهبرلک ایتک ، ومع هذا مجهولات نامتناهییه ایله دائماً مشوش اولان فکرینک تصورات مافوق الطبیعه سنده بر طریق سالم تأمین ایتکدر . وبناء علیه فعالیتک صور متعدده تظاهرنده انسانی ترصد ایتک ، وبشرک قابلیت تکمیلیه سنی تزئیددن عبارت اولان وظیفه علویه سنک بخش ایتدیکی بتون نفوذ وبتون صلاحیتله تحکم ایتکدر . اشته بونک ایچون حیات یومیه مزده کی افعال جزئییه وارنجیه قدر توفیق ایدلمک اوزره ، اسلامیتک اوزریمزده کی قوت وصلاحیتی

معلومات کافیہ نیک فقدا نی سبیلہ معما کی جواب سز قالہ جقدر . نصل اولورسہ اولسون ، وزہ دن تحصیل ایدرسہ ایتسون ، بتون جوابلر ، زمانہ زده بالضرورہ نا تمام و کیفی اولہ جق ، ونظر اعتنا یہ آلنہ بیلیمک ایچون بر اساس متینہ اصلا مالک بولنیمہ جقدر .

لکن بو انحطاطی اعصار سالفہ دہ حاصل ایدن اسباب عدیدہ نیک نہ لردن عبارت اولدیغنی تعیین ایتک بزم ایچون غیر ممکن ایسہ ، ہر حالہ بو سوالی شکل حاضرندہ ایراد وتدقیق وبوحالک اسباب لاحقہ سنی بدرجہ یہ قدر تحقیق ایدہ بیلیرز . سوآلک بوشکلہ ایراد ایدلمی ، عالم اسلامک بوبادہ بیان مطالعہ یہ اک زیادہ صلاحیت وصفی حائز اولان ذواتی طرفندن جواب ویرلمسنہ مساعدر . بو جواب ایسہ ، اوامر دینیہ یہ نا تمام بر صورتہ امتثال ایدلمکدہ اولسنی بلا احتراز سرد واتیاندن عبارتدر . بناءً علیہ مادام کہ حال حاضرہ کی انحطاطمز ، قواعد و اوامر اساسیہ اسلامیہ یہ نقصانی امتثال تحصیل ایتشددر ، ارتق عینی قواعد و اوامرہ زمان ماضیدہ امتثال ایتک سببیلہ تدنی ایتس اولدیغمز ای ادعا ایتک منطق ومعقولہ صیغماز .

اشتہ کوریلیورکہ ، دینہ زہ ، فن وحکمت جدیدہ نامنہ سرد ایدیلہ جک اتہامات ، وقتیلہ عقیدہ خرسنیانیہ نامنہ اوغرادلینی تجاوزاندن دہا اساسی شیلر دکلدر .

دینہ زہ محبت وارتباط اظہارندہ اصرار ایتدیگمز ایچون بزنی تعصب وحشی ایلہ اتہام ایتک ، اصلسز بردشنامدن بشقہ برشی دکلدر . غربیلیر میانندہ بولنان اک منور فکرلرک ، اک حساس وجدانلرک حسنی ابطال ایدہ بیلہ جک دوزخی بر قوتہ مالک اولان بوتہمت ، بزم ایچون یک تحملکدازدر . بوتہمت کرہ ارضک اعاشہ ایتدیکی اوچیوز ملیون مسلمانک - یک آز بر استننا ایلہ - قسم کلیمک نفرت وعداوتہ وبدتر معاملاتہ لایق مخلوقات مضرہ دن عبارت اولدیغنی ادعا وکویا اقناعہ قدر جرأت وجسارت ایتک صورتیلہ ، غربیلیرک فکرلرینی افساد ایتشددر . بدیہ بدرکہ بویلہ خطالر ، سوء ظن ونفسانیت متقابلہ نی ادامہ دن بشقہ برشیہ قادر دکلدر .

اویلہ ایسہ ، غرب ممدنک بزہ بو نقطہ دن اظہار ایتدیکی خصومت مطردہ قطعاً غیر محق اولنجہ ، بزده تحریک ودعوت ایلدیکی خصومت متقابلہ ، عالم اسلامک تقدیری خصوصندہ کی خطای عظیمندن متولد نتیجہ طبیعہ دن عبارت قالیور .

غربلی یہ قارشی بر صورت مطلقہ دہ حس ایتدیگمز مباحثت - کہ معارضینمز بونی غیر مساعد وتمدنی بر تعصبہ حمل ایتک چالیشیرلر - اصلا جہالت ویا خرافاتہ اعتقاد حسندن متولد دکلدر . بلکہ بالعکس ، حقمزده تعقیب اولنان آمالی واستعمال اولنان وسایطی مثبت بر صورتہ بیلیمک وبی طرفانہ تدقیق ومحاکمہ ایتک کلکمز دن نشئت ایتشددر .

بوکا مبنی ظن ایدرزکہ ، بر صنعت مفسدانہ ایلہ قادحینمزک تصویرینہ چالشدقلری بہایم مضرہ اولدیغمز ایچمز دن اثباتہ چالیشانلر ، بر قصد وعمد معندہ قارشی بیہودہ مجاہدہ ایدیورلر . زیرا بزنی بیامان بر مساعده سزلک وخرافاتہ اعتقاد کی ادراک سزلک

ایلہ شدیداً اتہام ایدنلر ، بزم مساعده سمیحانہ خصلیتیلہ متصف ، و آخرک معتقداتہ رعایتکارلق کوسترمک خصوصندہ کندیلرندن یک زیادہ منصف اولدیغمز بزنی بیلیرلر . اوقدر ای بیلیرلرکہ ، بونی جر منفعت خصوصندہ علیہ مزہ استعمال ، وبوندن قیمتدار فائدہ لر استحصا ل ایدرلر . اگر بزنی اتہام ایدنلر بونی علناً اقرار وخالصانہ اعتراف ایتورلرسہ ، بودہ ، الحالہ ہذہ برطرز دیکردہ تصور ایتدکاری منفعتلرینہ بواقرار واعترافک عظیم مضرتی اولمسندن خوف واحتراز ایتلرینہ مینیدر .

اوروپانک بزہ اشکال مختلفہ دہ اظہار ایتدیکی خصومت دائمہ ومتمادینک ، اساساً حسیات انسانیتکارانہ یہ مستند ، یعنی بزلیرکدہ ترقی ایدرک شوساحہ غبرادہ بر موقع ممتاز ومعتبر اشغال ایتک کلکمز آرزوسندن متولد اولدیغنہ ذاہب اولانلر ، یک صافدرونددر . بوذہاب ایلہ مصاب اولان سادہ دل ، یک غلیظ برسہو ونسیانی ارتکاب ایدہ جکدرکہ اودہ غربک شرقہ تحکمی ، بوتحکمدن بر صورت غیر مشروعہ دہ استفادہ ایتسی ، انجق انحطاط حاضریمز دن بشقہ بر اساسہ مستند اولدیغنی فراموش ایلیدر .

اشتہ بونک ایچوندرکہ ، غربی قومشولریمزک تصور وتصویر ایتدکاری بوشکل تعصب ، بزده حقیقہ موجود ایسہ ، بوندن مستفید اولان آنلرک دکل ، دوچار دردوالم اولان بزلیرک شکایت ایتسی لازمکہ جکفی ظن ایدرز .

بناءً علیہ بزم تعصب مزہ عطفاً اوروپانک علناً اظہار وتشہیر ایتکدہ اولدیغنی خصومت ، اصلا محق وبی غرض اولہ مز . بشقہ برسیدن اظہاری مشکل بر اعترافدن منبعث اولمق مجبوریتندہ در . فی الحقیقہ ، منحصرأ بزم مؤسسات سیاسیہ واجتماعیہ مزده کی نقصانک ، ویا خود اعتقادات دینیہ مزده کی (حاشا) مناسب سزلک وخسرانک ، - اظہار خصومتدہ درجہ اعتدالی اونوتدیرہ جق راددہ - اوروپائی اغضاب ایتکدہ اولدیغنی ظن وتفکر ایتک ، بر سرعت اعتماد طفلانہ کوسترمکدن بشقہ برشی دکلدر .

آجی ومدید بر تجربہ بزہ اوکرتمشدرکہ ، میل ومحبتہ انک شایان اولان مساعی واجتہاداتمزہ ، شخصیت شرقیہ مزک مدح وثنا یہ اک لایق اظہاراتہ قارشی درکہ اوروپا دائماً اوست بردہ دن « تعصب اسلام » فریادینہ باشلار . عاقبت فرق ایتدک کہ ، بزم بو تعصب مخیلیمزک درجہ سنی ، دائماً کنندی آمال وتصورات خود بینانہ سنک تحوٹ وتحققنہ قارشی قویدیغمز مدافعہ درجہ سیلہ اولچمکدہ در .

مفتریانہ بر تجاوز غیر محق ایقاع ایتدیگمزہ قانع اولہ رقی دیلیرلرکہ ، غربک شرقہ خصومتی ، حقیقتدہ ، بزم شخصیت اسلامیہ مزنی بسبتون محو ایدہ بیلیمی خصوصندہ کی عجزینہ قارشی اوروپانک حس ایتدیکی تہور اصمک تظاہرات متکرہ سیندر . اوعجز کہ ، صلیبیون محاربلرینک غیرنلرینی بر نتیجہ محسوسہ یہ اقتران ایتدیردماش ، خرسنیانلغہ جلب وتحویلہ مصروف اولان مساعی بی ، وعاقبت شرقدہ کویا مدنیتبخش وانسانیتکار اولان سیاستی دہ عقیم پراغشدر .

اجراسنه اهل شرقك اشد احتیاجی بولندینی قویاً ظن ایلریدر؛ بناءً علیه آنلرک ذهانجه بویله بر وظیفه تمدنیه صرف بر خدمت انسانیتکارانه در. ازمنه قدیمه ده اقوام شرقیه نك بر حیات تمدنیه و مالی غربیه دن ده عالی حسیات انسانیت پرورانه یه مالک اولمش بولندقلربی، شرقك مهد مدنیت اولدینی ونور ترقینك شرقدن گلش ایدوکنی غرب خلقنك یالکنز پک آز بر قسمی تأمل ایده بیایور. برده «عالم مدنیت» تعبیرینك آنجق عالم نصرانیت حقنده استعمال اولنه بیله چکنه و عالم شرقك یا نیم متمدن اولدیغنه ویا بوسبتون باربارلق حالنده بولندیغنه دائر غربایلرک اکثریسی آره سنده بر ذهاب موجوددر.

مسئله یه شرقایلر نقطه نظرندن باقیلورسه بو ذهابك بطلاننه قائل اولمق اقتضاسا ایدر؛ زیرا آنلرجه عالم غرب بر «عالم ترقی» در. ایدمی ماده و وقوع بولان ترقیات عظیمه دن طولایلیدر که بر قاچ عصردن بری آوروپایلر شرق اوزرینه اجرای تحکم ایده بیله چک بر موقع قزائم شلردر. ایجاد فنی و اختراع صنایع سبیلله فرنکلر قوه مسحرانه یی حازی بونجه سلاح تفوقه مالک اولمشلر و بوسایه ده شرقده انفاذ آمال و اجرای تحکمه قویولمشلردر. تاریخ شرقه آشنا اولنلرجه معلوم بر طاقم اسباب اساسیه دن طولایلیدر که اهل شرق غربایلر ایله موازی بر صورتده طریق ترقی ده یورومک اقتدارندن محروم قالمشلردر. مسئله یه ینه شرق نقطه مباحثه سندن کیریشیلنجه آوروپا خلقنك «مدنیت» کله سنی بر خطای فاحش ایله قوللانقلربی میداننه چیقار؛ زیرا ترقیات ماده یه صفات تمدنیه یی یالکنز غرب خلقنه تخصیص ایچون بر سبب کافی اوله ناز. مدنیتك برده جهت معنویه سی اولمق اقتضاسا ایدر که ایشته بو جهت معنویه ملاحظه اولندقدن غربایلرک مدنیتی کندیلرینه حصر ایتملرنده کی ادعا تسلیم اولنه ناز. آوروپا مدنیتك فضائلنی ترویج و اعمیم ایله اوغراشان بعض کیمسه لرک ادعایلر نجه مذکور ترقیات ماده یه ملل نصرانیه یی حسیات عالیه و فضائل معنویه اکتسابنده سوق ایتمش و بوسبیلله ماده اولدینی کی کافی فضائل معنویه جهتله دخی آنلری مال غیر نصرانیه نك فوقنده بر مرتبه یه ایصال ایلمش؛ واقعا بو ادعا پک معقول بر صورتده اختراع اولمش ایسه ده نه فائده که بوکی مدعیات مرتبه یه اهل شرق طرفندن بلا تأمل قناعت اولیو. یره چک دورلر کچمکده بولنمشدر. بناءً علیه عالم نصرانیت تفوق معنوی حقنده کی ادعاسنی مثبت احوال و حرکات ارأه ایتمکجه حسیاتنك اوترقیسی عالم غیر نصرانیت عنسدنده افکار حیلله کارانه نك انشراحی اولمق اوزره تالیق ایدیله بیلور و او افکار خدعه کارانه ایله شرقیونی آلداندینی، مغالطیه بوغدینی ذهابی کسب تقویت ایلر. غربك اوترقی ذهنیسی دانش و معارفك توسع عظیمه مدار اولدینی انکار ایدیله من؛ فقط معارف و معلوماتك بوسعت ترقیسنك بر تکمیل معنوی احداث ایلدیکی کوریله، مکده در.

«آوروپا مدنیتی» سوزینی «شرق وحشی» تعبیری مقابلهنده قوللانمق پک چوق غرب محررلرنجه براعتیاد حکمنه کچمشدر. تعبیر

حیرت افزا بر تهالکله علممزد اظهار شدت خصوصنده اوروپایی سوق و تحریک ایدن سبب، - مضمون و مآلندن فداکارانه بر فراغ و اخوتشعارانه بر یکوجودی آکلاشیلان - دین اسلامک تحت تأثیرنده تشکل ایتمش اولان شخصیت معنویه مزه قارشنی حس ایتدیکی درین بر مباعده در. بزده هیچ مسامحه ایتدیکی برشی وارسه، اوده، تفکر و غایه سی اعتباریله کندی شخصیتندن بسبتون بشق اولان شخصیتمزددر. بو مشرقی شخصیت که، اشکال ظاهره مطاوعتکارانه سنه رغماً فعال و منازعدر. غربك شرقه تحکمنه قارشنی طبیعی، و فقط هنوز بی بخت بر دشمن در. اویله بر دشمن که، قوتی دائماً کدرلرندن آلیر، و غربك بر بقه سندن شرقك خلاص اوله رق حقیقی بر ترقی یه مظهریتندن عبارت کوردیکی مقصد اصلینك غلبه نهاییه سنه اعتقادی طولایلسیله آتش انتظارله یانار.

بیانات و ایضاحات مسروده دن بر صورت و اخجده آکلاشیلیر که، حقیقته، تعصب اسلام تعبیری اسلامک خرسیتانه بغض و عداوتی افهام ایتمز. بلکه غربك شرقه عداوت موروثه سنی تفهیم ایدر.

شو سطرلری یازمقدن مقصدم، بغض و عداوتی تریدد کلددر. آنجق قدرک یان یانه امرار حیاته محکوم ایتدیکی، و بناءً علیه طائشقمق و آکلاشمق خصوصنده عینی فائده یه مجبور و بلزوم ایلدیکی ایکی قسم عظیم بشر آراسنده مناسبات عادیه طبیعیه نك تأسسنه مانع اولان خطرناک خطالری جرح و ابطال ایچونددر.

بو خطالرک مسؤلرینی منحصر آغربه توجیه ایتمکده انصافسنلردر. بالعکس شرقده بوکا بالغا مبالغ اشتراک ایدر. چونکه، حقیقتمزری ادراکه اورریا موفق اوله مامش ایسه، بونی اکا طائتمق، بزده عائد بر وظیفه ایدی.

انسان، خطالری، غلط تفهملری ازاله ایتمکله همجنسنك سعادتنه چالیشیر. زیرا همجنسنك خطا و نکتی اوزرینه مؤسس اولان سعادت، حقیقته بر فلاکتدر. آرزو و امید ایدیله چک حقیقی و دائمی سعادت، هر کسک حصه دار اولسی، و خالص و صمیمی بر مباحثه نك تجلی ایتدیره چکی حقیقت اوزرینه مؤسس و پایدار بولنسی لازمکن سعادت در.

مؤلفی فرانسه یه دن مترجمی
محمد طاهر خیرالدین

هلال و صلیب منازعه سی

نام اثر معتبردن

مدنیت حقنده بعض مطالعات

شرقده توسیع مستملکات مقصدینی تأویلاً آوروپایلر طرفندن اختراع ایدلمش اولان «وظیفه تمدن» کلامنك ماهیتی فی الواقع بر زماندنبری شرقیلرجه لایقیله آکلاشیلمغه باشلمشدر. مع مافیله بوبابده آکلاشیلمغه محتاج بر حال ده واردر که اوده ممالک غربیه خلقندن بر قسم کلینسنك بویله بر «وظیفه تمدنیه» نك آوروپایلر معرفتیه